

Број/Број:

Sarajevo/Сарајево

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

n/r Nike Lozančića, predsjedavajućeg

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 21.05.2010. god.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-02-8-		36/10	

**PREDMET: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o službi
u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine**

Na osnovu članova 99. i 100. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09), kao ovlašteni predlagač, dostavljam *Prijedlog zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine* radi razmatranja i usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Predlažem da se procedura razmatranja i usvajanja ovog prijedloga zakona provede po skraćenom zakonodavnom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06, 41/06, 81/06, 91/06, 91/07 i 87/09).

U prilogu dostavljam tekst Prijedloga zakona s obrazloženjem na bosanskom jeziku, odredbe Zakona koje se dopunjuju i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

Bakir Izetbegović,
predsjedavajući Kluba zastupnika SDA

Na osnovu člana IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na ___ sjednici Predstavničkog doma održanoj __.2010. godine i __. sjednici Doma naroda, održanoj __.2010. godine, usvojila je

ZAKON O DOPUNAMA ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj: 88/05, 53/07 i 59/09) u članu 48. (Izuzeci za sticanje prijevremene i starosne penzije) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Izuzetno, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH, pravo na prijevremenu starosnu penziju stiće, bez obzira na godine života i penzijskog staža, vojnik koji je najmanje dvije godine do 23.12.1995. godine bio pripadnik Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog Vijeća odbrane ili Vojske Republike Srpske, a koji se na dan 01.01.2010. godine nalazio u vojnoj službi, a zbog nemogućnosti produženja službe ista mu prestaje u skladu sa ovim zakonom."

Član 2.

U članu 49. (Penzijski osnov i visina penzije) iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Visina penzije za vojne osiguranike iz člana 48. stav (4) ovog zakona ostvaruje se u procentu od penzijskog osnova prema dužini penzijskog staža i za lica koja imaju manje od 20 godina penzijskog staža iznosi 50% od penzijskog osnova."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 3.

U članu 53. (Osiguranje finansijskih sredstava) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Razlika sredstava za ostvarivanje prava lica iz člana 48. stav (4) i člana 49. stav (3) ovog zakona, osigurat će se u Budžetu institucija Bosne i Hercegovine, a refundirat će se entitetskim fondovima penzijsko-invalidskog osiguranja."

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjivat će se od 01.01.2010. godine.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Niko Lozančić

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbi člana IV.4.a) i e) Ustava Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da će Parlamentarna skupština biti nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili vršenje funkcija Skupštine po ovom ustavu, te ostala pitanja koja su potrebna da se provedu njene dužnosti, ili koja su joj dodijeljena zajedničkim sporazumom entiteta.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Prijedlogom zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine rješava se trenutni problem statusa vojnika - učesnika proteklog rata, kojima se zbog trenutno važećih odredbi Zakona, ne omogućava produženje vojne službe, te određuje način utvrđivanja visine penzije za lica koja imaju manje od 20 godina penzijskog staža.

III. OBRAZLOŽENJE OSNOVNIH PRAVNIH PRAVNIH RJEŠENJA

– *Članom 1.* Prijedloga zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, vojnicima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine koji su do 23.12.1995. godine bili učesnici rata najmanje dvije godine, kao pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine, Hrvatskog vijeća odbrane ili Vojske Republike Srpske, a kojima zbog napunjenih godina života i trenutn važećih odredbi Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 88/05, 53/07 i 59/09) ne može biti produžena profesionalna vojna služba, omogućava se ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu penziju pod uslovom da su na dan 01.01.2010.godine imali status vojnog osiguranika. Broj vojnika koji bi mogao ostvariti pravo na prijevremeno penzionisanje u skladu sa dopunama ovog zakona je 2000.

– *Članom 2.* prijedloga zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine određuje se način utvrđivanja visine penzije za lica koja imaju manje od 20 godina penzijskog staža. Za ova lica visina penzije iznosila bi 50% od penzijskog osnova. Broj lica sa penzijskim stažom koji je manji od 20 godina je do 10% od ukupnog broja lica obuhvaćenih ovim pravom. Za lica sa 20 i više godina penzijskog staža koristio bi se način utvrđivanja visine penzijskog osnova i uvećanja penzije po osnovu dodatnih godina penzijskog staža, već propisan članom 49. stav (2) Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

– Sredstva za ostvarivanje prava utvrđenih predloženim dopunama Zakona osigurala bi se na način propisan članom 53. Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, a kako je i navedeno u *članu 3.* ovog zakona.

– *U članu 4.* Prijedloga zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, kojim se propisuje stupanje na snagu ovog zakona, predviđeno je da Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se retroaktivno, od 01.01.2010. godine, kako bi dopunama Zakona bili obuhvaćeni i vojnici kojima je služba prestala nakon 01.01.2010. godine.

Usvajanjem predviđene dopune Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, ne bi se morale mijenjati ostale odredbe ovog zakona ili drugih zakona iz oblasti odbrane, u cilju stvaranja zakonskih uslova za prijevremeno penzionisanje vojnika kojima prestaje vojna služba, a koji ispunjavaju uslove propisane dopunama ovog zakona.

IV. USKLADENOST SA MEĐUNARODNIM OBAVEZAMA BOSNE I HERCEGOVINE

Predložene dopune Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine nisu u suprotnosti sa obavezama koje je Bosna i Hercegovina preuzela u pogledu integriranja u NATO savez, niti sa drugim međunarodnim obavezama.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Usvajanjem i provođenjem Zakona o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, ne samo da se rješava status vojnika - učesnika rata kojima se, zbog trenutno važećih odredbi Zakona, ne omogućava produženje vojne službe, postoje određeni finansijski efekti u vidu umanjenja ukupnog iznosa novčanih sredstava po osnovu plaća i naknada, penzionisanjem ove kategorije vojnika u naredne tri godine te prijemom mladih vojnika u OS BiH.

Pomenuta brojka od 2000 vojnika koji bi ispunjavali uslove za prijevremenu starosnu penziju u skladu sa članom 1. Prijedloga zakona o dopunama Zakona o Oružanim snagama Bosne i Hercegovine uključuje:

- 240 vojnika kojima je vojna služba prestala 28.02.2010. godine (služba je prestala za 302 vojnika od čega 62 vojnika ne ispunjavaju uslove za penzionisanje);
- 1465 vojnika kojima bi vojna služba prestala do kraja 2010. godine; te
- 295 vojnika kojima služba prestaje u naredne tri godine.

Od 1465 vojnika kojima bi u 2010. godini prestala služba, njih 478 ostvaruje pravo na odvojeni život u mjesečnom iznosu od **191.200 KM**, što na godišnjem nivou iznosi **2.294.400 KM**.

Navedeni broj od 2000 vojnika ostvaruje prava na mjesečnu bruto plaću od **2.932.000,00 KM** (2000 x 1466 KM)¹, a što na godišnjem nivou iznosi **35.184.000,00 KM**.

Umjesto pomenutih 2000 vojnika koji bi stekli pravo na penziju, bili bi primljeni mladi vojnici, po predviđenoj dinamici prijema za naredne tri godine, za koje bi ukupan iznos bruto plaća iznosio **2.786.000,00 KM** (2000 x 1393 KM)² na mjesečnom nivou, što na godišnjem nivou to iznosi **33.432.000,00 KM**.

Ako se navedenom iznosu doda i prikazana naknada za odvojeni život u iznosu od **2.294.400 KM** za pomenutih 478 vojnika iz ove kategorije, koji imaju pravo na tu naknadu, bruto plaće i naknade na godišnjem nivou za ovu kategoriju vojnika iznosi **37.478.400,00 KM**.

Iz navedenog se vidi da bi se prijemom mladih vojnika napravila ušteda u iznosu od 3.9 miliona KM na godišnjem nivou.

Prilikom vršenja ove procjene nisu uzete u obzir naknade za smještaj, obzirom da obje kategorije vojnika imaju pravo na navedenu naknadu (**150,00 KM**).

Imajući u vidu prosjek godina starosti vojnika koji su na dan 23.12.1995.godine bili pripadnici ARBiH, HVO i VRS, kao i navedene uštede, ukoliko bi se prihvatile predložene dopune Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, omogućio bi se nastavak prijema mladih vojnika koji je u toku.

Važno je istaći da je, počev od 2008.godine, Ministarstvo odbrane BiH do sada primilo u vojnu službu 1399 novih vojnika, a da je u toku realizacija obuke sa VI klasom od 300 vojnika, kao i realizacija ljekarskog pregleda za VII klasu od 300 vojnika.

Procjena visine novčanih sredstava potrebnih za isplatu penzija u vezi primjene predloženog Zakona:

- vojnici kojima prestaje služba prosječno imaju 20 godina penzijskog staža;
- prosječna plaća u posljednjih 5 godina iznosi približno **550,00 KM**;
- imajući u vidu prosječan broj godina penzijskog staža, predloženo rješenje, po kojem penzijski osnov za 20 godina penzijskog staža znosi 55 % od prosjeka plaća tj. **275,00**

¹ Plaća vojnika koji je na FČ OR2 a pripada ovoj kategoriji u martu 2010.godine iznosi 1466 KM

² Plaća vojnika koji je na FČ OR2 a primljen u službu u 2009.godini iznosi 1.393,00 KM

KM, te postojeći koeficijent isplate penzija koji u Federaciji BiH iznosi 1,48 (za penzije pod povoljnijim uslovima), penzija bi iznosila cca. **400,00 KM** za vojnike u PIO-u Federacije, a koeficijent isplate penzija u Republici Srpskoj iznosi 1,07, iz čega proizlazi da bi penzija za vojnike iz ovog entiteta iznosila oko **300,00 KM**.

Penzionisanje prema predloženom Zakonu o dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine otpočelo bi retroaktivno, od 01.03.2010. godine.

Ukupan iznos novčanih sredstava koji bi se izdvojio u 2010. godini, za refundiranje fondovima penzijsko-invalidskog osiguranja iz oba BH entiteta, iznosi približno **3.05 miliona KM (PIO F BiH 2,5 miliona KM, PIO RS oko 550.000 KM)**. U navedenoj kalkulaciji uzeto je u obzir da bi 240 vojnika otpuštenih 28.02.2010. godine ostvarilo penziju počevši od 01.03.2010. godine, 600 vojnika iz aktivnog sastava počev od 18.06.2010. godine, a 588 od 31.08.2010. godine.

Ukoliko uzmemo u obzir procjenjene uštede od približno **1,4 miliona KM** na plaćama i naknadama za 1188 aktivnih vojnika (od ukupnog broja od 1428) koji bi ostvarili pravo na penziju, praktično bi za penzionisanje u 2010. godini pomenute kategorije vojnika iz budžetskih sredstava trebalo, na godišnjem nivou, dodatno planirati iznos od cca. **1,65 miliona KM**.

U periodu od 2011. do 2013. godine iznos sredstva bi se povećavao u odnosu na povećanje broja korisnika na način prikazan u tabeli. U skladu sa članom 46. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, svim licima koja odlaze u penziju, isplaćuje se otpremnina u visini od 6 ostvarenih netoplaća isplaćenih u prethodnih 6 mjeseci ili 6 prosječnih mjesečnih netoplaća iz prethodne godine u BiH, ako je to za njega povoljnije. Ako proces penzionisanja otpočne 01.03.2010. godine za 240 vojnika, 18.06.2010. godine za 600 vojnika, a 31.08.2010. godine za njih 588, sredstva za isplatu navedenih otpremnina osigurati će se iz budžeta Ministarstva odbrane BiH, uštedom sredstava po osnovu plaća i naknada prestankom službe za navedena lica.

Dinamika ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu penziju po predloženom Zakonu u narednim godinama prikazana je u tabelarnom pregledu.

TABELARNI PREGLED

broja vojnih osiguranika koji bi ostvarivali pravo na prijevremenu starosnu penziju
po godinama

ENTITET/DISTRIKT	GODINA			UKUPNO
	2010	2011	2013	
Brčko distrikt			1	1
Federacija BiH	1238	183	236	1657
Republika Srpska	190	94	58	342
SVEGA	1428	277	295	2000

NAPOMENA: Pored navedenog broja od 2000 vojnika koji ostvaruju pravo na prijevremenu penziju, preostalih 311 vojnika neće moći ostvariti pravo na prijevremenu starosnu penziju zbog neispunjavanja uslova iz člana 1. Prijedloga zakona o dopunama Zakona o Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (obzirom da nemaju dvije godine provedene u ratu).

Također, odgađanje otpusta personala u Oružanim snagama BiH zaustavlja proces reforme odbrane i narušava planiranu dinamiku podmlađivanja vojničkog sastava i istovremeno proizvodi nepotrebne dodatne finansijske troškove.

Ukoliko se usvoje predložene dopune Zakona, dio finansijskih obaveza može se pokriti iz ušteda nastalih smanjenjem troškova po osnovu plaća i naknada za novoprimljene mlade vojnike u odnosu na plaće i naknade koje bi ostvarili vojnici koji se penzionišu.

Navedena kalkulacija urađena je na osnovu prosječnih pokazatelja gdje je uzeta u obzir srednja vrijednost visine plaća, naknada i podataka o stažu pri čemu u velikoj mjeri odražava stvarno stanje za koje se tačni podaci mogu tražiti od resornog ministarstva.

**ZAKON O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA
BOSNE I HERCEGOVINE**

(Odredbe koje se dopunjuju)

Član 48.

(Izuzeci za sticanje prijevremene i starosne penzije)

- (1) Izuzetno, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH, lice stiče uvjete za prijevremenu starosnu penziju, prema odluci Predsjedništva, ako ima najmanje 20 godina penzijskog staža i čin brigadira, bez obzira na godine starosti.
- (2) Izuzetno, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH, lice stiče uvjete za starosnu penziju, prema odluci Predsjedništva, ako ima čin generala, bez obzira na godine starosti i godine penzijskog staža.
- (3) Izuzetno, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH, lice stiče uvjete za starosnu penziju, prema odluci Predsjedništva, ako je u vrijeme rata obavljalo funkciju komandanta brigade-puka ili funkciju komandanta višeg ranga najmanje 12 mjeseci.

Član 49.

(Penzijski osnov i visina penzije)

- (1) Penzijski osnov za sticanje prava na penziju utvrđuje se od mjesečnog prosjeka nevaloriziranih plaća ostvarenih u posljednjih pet godina prije godine u kojoj se ostvaruje pravo na penziju.
- (2) Visina penzije ostvaruje se u procentu od penzijskog osnova prema dužini penzijskog staža i iznosi za 20 godina 55% od penzijskog osnova, a za svaku narednu navršenu godinu uvećava se za 2%, s tim da ne može iznositi više od 75% od penzijskog osnova.
- (3) Penzija vojnog osiguranika (general) iz člana 48. stav (3) ovog Zakona iznosi 75% prosječne plaće tog vojnog osiguranika koju je ostvario u posljednjih pet godina prije godine u kojoj ostvaruje pravo na penziju.

Član 53.

(Osiguranje finansijskih sredstava)

Sredstva potrebna za ostvarivanje prava utvrđenih u ovom poglavlju ovog Zakona osiguravaju se iz doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika, u skladu s važećim zakonskim propisima, i iz budžeta.